

Tillsynsarbete enligt den nya plan- och bygglagen

Den nya plan- och bygglagen och den tillhörande nya plan- och byggförordningen tydliggör såväl kommunens som statens tillsynsroll.

Kommunen ska även fortsättningsvis vara den myndighet som bedriver aktiv tillsyn. En viss statlig styrning av denna tillsyn ska dock ske genom tillsynsvägledning. Tanken är att Länsstyrelsen och Boverket ska ge vägledning i kommunernas tillsynsarbete när det gäller tillämpningen av plan- och bygglagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Med den här broschyren vill Länsstyrelsen tydliggöra och kommentera några grundläggande begrepp och ansvarsförhållanden som gäller för tillsynsarbetet enligt den nya plan- och bygglagen och föreskrifter som träder i kraft den 2 maj 2011.

Tillsynsbegrepp och roller

Tillsyn ska göras av kommunen genom sedvanlig granskning och kontroll av att gällande krav uppfylls. Tillsynen kan här leda till beslut som innebär krav på rättelse. Länsstyrelsens regelrätta tillsyn är begränsad till möjligheten att pröva kommunernas antagande av detaljplan eller områdesbestämmelser.

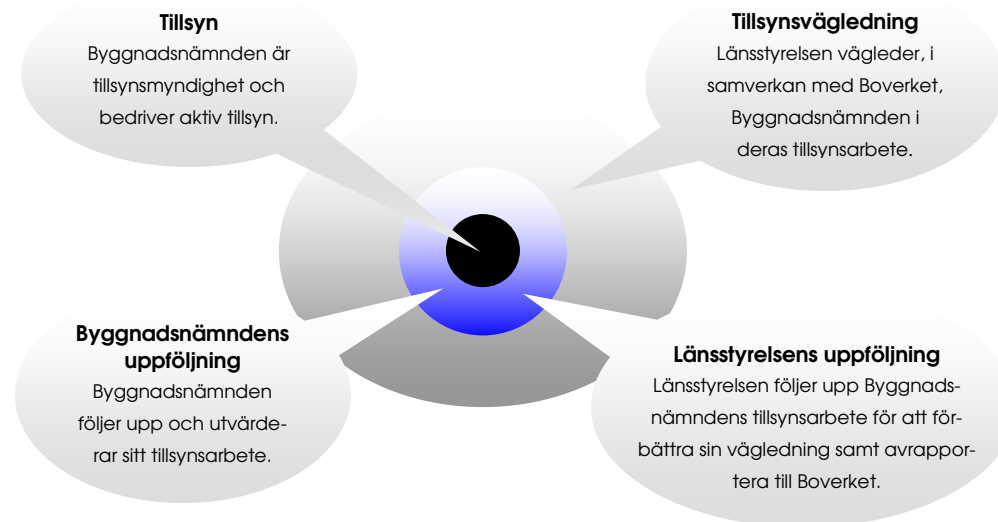
Klagomål på kommunens handläggning av ärenden kan fortsättningsvis endast ske genom överklagande av beslut i ärendet eller genom en anmälan till Justitieombudsmannen, JO. Länsstyrelsen ska inte heller ge tillsynsvägledning i enskilda ärenden.

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning genom råd och stöd i Byggnadsnämndens tillsynsarbete. För att kunna göra detta ska Länsstyrelsen följa upp och utvärdera Byggnadsnämndens tillsynsverksamhet. Uppgifter om Länsstyrelsens tillsynsvägledning och utvecklingen av Byggnadsnämndens tillsynsarbete ska på begäran kunna lämnas till Boverket.

Boverket ska i sin tur ge tillsynsvägledning till Länsstyrelsen i såväl plan- som byggfrågor samt tillsynsvägledning till Byggnadsnämnden genom råd och stöd i deras tillsynsarbete.

Boverket och Länsstyrelsen ska ha en plan för sin tillsynsvägledning. Planen ska omfatta en period av tre år och vid behov revideras.

Boverket ska årligen sammanställa erfarenheterna från kommunernas tillsynsarbete, länsstyrelsernas och verkets tillsynsarbete och deras tillsynsvägledning. Sammanställningen ska lämnas till regeringen.

Kommunens tillsynsansvar

Byggnadsnämnden ansvarar för tillsynen över att byggherren eller fastighetsägaren fullgör sina skyldigheter enligt plan- och bygglagen och anslutande föreskrifter.

Detta innebär att kommunen ska se till att de krav som ställs på byggnader och andra byggnadsverk samt tomter och allmänna platser får genomslag. Kommunen ska också se till att byggherren söker de bygglov, rivningslov och marklov mm som behövs liksom att byggherren tar ansvar för själva genomförandet av byggnads-, rivnings- eller markåtgärderna. Kommunens ansvar avser också att agera i tillsynsärenden genom ingripanden och påföljder.

Länsstyrelsens tillsynsvägledning

Länsstyrelsens roll är att vägleda kommunen i hur tillsynsarbetet kan bedrivas både effektivt och rättssäkert sett från såväl ett samhällsperspektiv som den enskilde medborgarens perspektiv.

För att skapa sig en bild av vilken tillsynsvägledning det finns behov av ska Länsstyrelsen kunna göra uppföljningar av olika slag som berör kommunernas tillsynsarbete. Utvärderingen av en uppföljning påverkar i sin tur vilken form av tillsynsvägledning som kan bli aktuell. Det kan bli fråga om allt från rena utbildningsinsatser till att i skriftlig form uppmärksamma kommunen på brister i rutiner som det kan finnas anledning att åtgärda från ett tillsynsperspektiv.

Tillsyn enligt den nya plan- och bygglagen

som träder i kraft den 2 maj 2011

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Utgiven av Länsstyrelsen i Jönköpings län, 17 januari 2011

Ansvarsfördelning i tillsynsarbetet
inom plan- och byggväsendet